

Uolevi Lehtisestä emeritusprofessori

Kauppatieteellisen yhdistyksen puheenjohtaja ja Tampereen yliopiston yrityksen ja taloustieteen professori **Uolevi Lehtinen** piti emeritusluentonsa 1.9.2004 Tampereella. Yhdistyksen puolesta tilaisuuteen osallistuivat yhdistyksen varapuheenjohtaja **Seppo Sipola** ja toiminnanjohtaja **Jan Antell**. He esittivät puheenvuoron Uoleville. Osallistujien joukossa nähtiin myös suuri joukko muita yhdistyksen jäseniä, kollegoita ja ystäviä.

Yhdistyksen puheenvuorossa Uoleville todettiin, että julkinen keskustelu liiketoimintaosaamisesta puheenvuorojen ja lehtikirjoitusten muodossa on selvästi vilkastunut. Tässä Kauppatieteellinen yhdistys ja sen puheenjohtaja Uolevi Lehtinen ovat olleet keskeisinä toimijoina. Puheenjohtajan ideoima, KTY:n järjestämä Visiöpäivä on muodostunut tärkeäksi kanavaksi liiketoimintaosaamisen edistämistyössä. Jo kolme kertaa järjestetty Visiöpäivä on kerännyt suuren joukon korkeatasoisia puhujia, joista voidaan mainita muun muassa Nokian pääjohtaja **Jorma Ollila**, professori, nykyinen Suomen Akatemian pääjohtaja **Raimo Väyrynen** ja kauppa- ja teollisuusministeri **Mauri Pekkarinen**. Neljännen Visiöpäivän suunnittelu helmikuun alkuun 2005 on edennyt pitkälle.

Yhdistyksen puheenvuorossa todettiin myös, että vuonna 1931 perustetun Kauppatieteellisen yhdistyksen toiminta on tehostunut ja kehittynyt Uolevin puheenjohtajakaudella. Organisaatiossa on siirrytty toimikuntapohjaiseen työskentelytapaan. Myös yhdistyksen säännöt on uusittu ja toimihenkilötoimintaa tehostettu. Yhdistyksen toiminnan kehittämisessä Uolevin henkilökohtainen panostus ja myönteinen esimerkki ovat olleet keskeisessä asemassa.

Sipola ja Antell ojensivat puheensa päätteeksi Uoleville "Liiketoimintaosaamisen sisupuukon" merkittävästä työstä liiketoimintaosaamisen edistämiseksi. Sisupuukkojahan on jaettu myös Suomen olympiajoukkueissa vuodesta 1994 lähtien. Ne on annettu tunnustukseksi parhaista ja joukkuehengen erityisesti vaikuttaneista suorituksista. Siitä on muodostunut perinne, joka vahvistaa olympiajoukkueen taisteluhenkkeä. Puukot jaetaan vain erityisen hyvistä suorituksista. Liiketoimintaosaamisen yhtenä tärkeimpänä ja tarmokkaimpana puolestapuhujana ja Ateenan olympiakisoista juuri palanneena Uolevi on mitä ansioitunein vastaavan sisupuukon vastaanottaja.

Uolevin emeritusluennon otsikkona oli "Kauppatieteiden merkitys Suomelle, yliopistolle ja minulle: yliopistojen kolmatta tehtävää koskevia tulkintoja". Otteita puheesta on julkaistu Kauppaliedessä 1.9.2004 ja Aamulehdessä 6.9.2004.

Puheessaan Uolevi totesi, että monipuolisesti menestynyt suomalainen yhteiskunta on tällä hetkellä sisäisesti moniongelmainen, mainiten väestön ikääntymisen, kilpailukykyä rajoittavan verotuksen, jäykät työmarkkinat ja hitaan talouskasvun. Samalla kansainvälisen toimintaympäristön

muutos synnyttää ulkoisia uhkakuvia. Tässä tilanteessa yliopistoja huudetaan talkoisiin. Perinteisten tutkimus- ja opetustehtävien lisäksi yliopistojen odotetaan omaksuvan kolmannen tehtävän. Tämä merkitsee vuorovaikutusta ympäröivän yhteiskunnan kanssa siten, että yhteiskunnan odotukset huomioidaan tutkimuksen ja opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kun tutkimuksen tieteellinen luotettavuus on varmennettu, voidaan tutkijoilla katsoa olevan velvollisuus kertoa tuloksistaan päätäjille ja suurelle yleisölle. Haasteena Uolevi esitti, että yliopistot laatisivat myös kolmatta tehtävää koskevan osastrategian, jossa kiinnitetään erityistä huomiota tutkimus- ja opetusinnovaatioiden yhteiskunnalliseen, myös kaupalliseen hyödyntämiseen.

Uolevi pohti yliopistojen kolmatta tehtävää lähtökohtanaan kauppatieteellinen ala ja **liiketoimintaosaaminen**. Hän määritteli liiketoimintaosaamisen kauppa- tai liiketaloustieteiden käytäntöön suuntautuvaksi ulottuvuudeksi käsittäen kaikki tiedot ja taidot, joita tarvitaan liiketaloudellisesti toimivien organisaatioiden kannattavaan ja kestäväan johtamiseen. Liiketoimintaosaamista on korostettu muun muassa hallitusohjelmassa, Valtion tiede- ja teknologianeuvostossa, Sailaksen työryhmässä, Metalliteollisuuden keskusliitossa ja Korkeakoulujen arviointineuvostossa. Teknologiaosaamisen lisäksi tarvitaan nimenomaan liiketoimintaosaamista. Suomessa on monta esimerkkiä teknologisesti onnistuneista keksinnöistä, joiden täyttä kansainvälistä potentiaalia emme ole onnistuneet kaupallistamaan. Näihin kuuluvat muun muassa ksylitoli, elektroluminenssi, interferoni ja Benecol. Liiketoimintaosaamisen menestyksekkääksi kehittämiseksi tarvittaisiin hyvin suunniteltu ja koordinoitu ohjelma. Suomi ei voi menestyä globalisoituvassa kilpailussa ilman vahvaa ja ohjelmallista panostusta kauppatieteelliseen osaamiseen. Hajatoimien sijaan tarvitaan kokonaisvaltaista ja eri näkökulmia yhdistävää kehittämistyötä.

Vaikka Uolevi Lehtinen nyt siirtyy leipävirastansa emeritusprofessoriksi, hän toki jatkaa Kauppatieteellisen yhdistyksen puheenjohtajana entisellä tarmollaan. Kuten hän puheessaankin totesi, hän on kokenut kauppatieteellisen alan henkilökohtaisesti tärkeänä, eikä se muutu eläkkeellelähden seurauksena miksikään. KTY:n puheenjohtajana hän on ollut myönteinen ja innostava. Hän on ollut ja tulee vastaisuudessaakin olemaan uuttera liiketoimintaosaamisen puolestapuhuja. Visiöpäivien, ahkeran kirjoittelun ja vaikuttamisen ansiosta keskustelu liiketoimintaosaamisesta on aktivoitunut – asiasta tiedetään nyt laajemminkin kuin pelkästään yliopisto- ja korkeakoulumaailmassa.

Yhdistyksen puolesta toivotamme Uoleville antoisia ja liiketoimintaosaamistyytteisiä eläkepäiviä.

Jan Antell

KTY:n toiminnanjohtaja